

Тема "Японія 1945-2013 років"

Мета уроку:

- виявити головні причини та наслідки японського "економічного дива";
- з'ясувати успіхи та проблеми сучасної Японії;
- ознайомити учнів з особливостями японського світогляду;
- розвивати вміння аналізувати, порівнювати історичні факти, встановлювати причинно - наслідкові зв'язки історичних подій;
- виховувати повагу та шанобливе ставлення до культури, традицій інших народів.

Основні терміни та поняття: японське "економічне диво", патерналізм.

Основні дати: 1947- прийнято Конституцію, 1956- вступ до ООН, 1950-1970-рр. - "економічне диво", 1951- Сан- Франциський мирний договір

Обладнання: політична карта світу, комп'ютер, екран, проектор, буклет, презентації, анкета рефлексії, таблиця оцінювання НДУ.

Очікуванні результати: після уроку учні зможуть

- визначати причини та наслідки японського "економічного дива";
- характеризувати сучасне положення Японії;
- розкривати та показувати по карті напрямки зовнішньополітичного курсу Японії;
- розповідати про традиції та звичаї японського народу.

Тип уроку: комбінований урок.

Форма уроку: урок -подорож.

План уроку:

1. Загальна характеристика країни.
2. Японське "економічне диво".
3. Внутрішня політика Японії на сучасному етапі.
4. Міжнародна політика Японії.

Епіграф до уроку

"Схід- це схід, Захід- це захід, і їм не зійтися ніколи".

Радяр Кіплінг

Хід уроку

I. Організаційний етап.

Перевірка присутності учнів та готовності їх до уроку.

II. Мотивація навчальної діяльності.

Слово вчителя: «Захід – це захід, схід є схід, не зустрітись їм ніколи». Ці слова,що належать англійському письменнику Радяру Кіплінгу і до сьогодні привертають нашу увагу.

Одні погоджуються, що заходу і сходу ніколи не зрозуміти один одного, інші навпаки доводять, що схід європейзується, а захід проявляє цікавість до традицій сходу. А ми з Вами в продовж сьогоднішнього уроку спробуємо зрозуміти як же

насправді. І здійснимо уявну подорож однією досить цікавою і неповторною своєю культурою, звичаями та традиціями країною. Країною Сонця - Японією.

III. Актуалізація опорних знань учнів.

Але перш ніж розпочати подорожувати, скажіть мені:

Запитання вчителя: А які асоціації у Вас взагалі виникають зі словом Японія?

(Гра розминка «Ланцюжок асоціацій»)

- Отже, Ви вже багато знаєте про цю країну, на сьогоднішньому уроці ми з Вами обов'язково зможемо прочинити завісу загадкової Японії.

Візитка країни. Представляє вчитель (презентація)

- **Японія**- це країна- архепілаг, розташована в Східній Азії на 4 великих островах (Хоккайдо, Хонсю, Сікоку, Кюсю) та майже 4 тис. дрібних островів, які омиваються водами Тихого океану, та морями –Охотським, Японським, Східно-Китайським.
- Населення- 127 млн. осіб.
- Столиця – Токио
- Офіційна мова- японська
- Державний лад- конституційна монархія
- Форма територіального устрою- унітарна держава
- Давня назва- «Ніппон», що означає «джерело сонця».
- Релігія- синтоїзм та буддизм
- Грошова одиниця- японська єна

- Прапор- червоний диск в центрі полотнища
- Неофіційний герб- 16-пелюсткова хризантема
- Найвища гора- Фудзіяма (висота 3776 м.), яку вважають священною.
- Одно національна країна- японці складають 99% .
- Обмежені і природні, і земельні ресурси.

Слово вчителя: А зараз давайте ми з Вами пригадаємо ті події, які країна пережила в першій половині ХХ ст.

Евристична бесіда.

1. До якого військово - політичного блоку увійшла Японія в Першій світовій війні?
2. До якого військово - політичного блоку увійшла Японія в Другій світовій війні?
3. Яка подія відбулася 7 грудня 1941 року що стосувалася і Японії і США?
4. Що Вам відомо про події 6 та 9 серпня 1945 року?
5. Коли Японія підписала Акт про Капітуляцію?

IV. Повідомлення теми, плану, мети уроку (мету визначають учні разом з вчителем).

V. Вивчення нового матеріалу.

1. Візитка країни. Ми вже з вами отримали загальне уявлення про Японію, а скажіть будь ласка, якою ми можемо уявити собі Японію після 1945 року.

Прогнозовані відповіді: окупація військами США (до 1952 року), економічно виснажена, зруйнована 2 атомними бомбардуваннями, судові процеси над військовими злочинцями.

Вчитель: Отже, вступивши в післявійськовий період зі зруйнованою і дезорганізованою економікою, переживши затяжне і тривале відновлення, з новою Конституцією 1947 року, Японія в 50 - 60-х роках продемонструвала швидкий ріст, за своїми темпами випереджуючий розвиток інших великих країн. Як так сталося і чому ми Вами і розглянемо під час нашої подорожі.

2. Японське "економічне диво".

Вчитель: Отже, ми з Вами підійшли до розгляду 2 питання нашого уроку «Японське економічне диво».

Результати своєї роботи презентує група "Економісти". (Виступ учня).

Вчитель. Метод "Мозковий штурм"

1. В яких європейських країнах ми зустрічалися з явищем «економічне диво»?

2. В чому була особливість японського економічного дива» порівняно з німецьким та італійським?

Прогнозована відповідь. Охопило найбільший проміжок часу (майже 20 років), було сплановано, базувалося на здійсненні науково - технічного процесу, японське економічне диво зробили можливим самі японці (працьовитість та дисциплінованість).

3. Історична задача: "Яким чином можна "примусити" японського робітника все життя працювати на одному підприємстві"?

Я хто знає, як називається процес довічного найму працівника на одне підприємство?

Робота з терміном **патерналізм**.

Вчитель. Наша дослідницька група підготувала уривок з фільму, який саме і демонструє ментальність японців (перегляд уривку відеофільму "Вступ на роботу" 3.43.- 4.50).

3. Внутрішня політика Японії на сучасному етапі.

Вчитель. Нам зрозуміло, що економічний підйом в країні не може тривати довгий час. В 70-80 ті роки в Японії почалася економічна криза.

Щоб подолати кризу, країна приступила до реалізації програми структурної перебудови економіки. Центр ваги було вирішено перенести з енергоємних та матеріаломістких галузей на наукоємні галузі (електроніка, радіотехніка, Електронно - обчислювальні машини, роботів тощо), які споживають мало сировини і енергії , але потребують кваліфікованих інженерів та робітників.

Щоб знайти гроші, на реалізацію нової програм и, уряд Японії почав скорочувати державні витрати, розвивати ринкові відносини, японський бізнес приступив до експорту капіталів, створюючи виробничі потужності в інших країнах. (перегляд уривку з відеофільму про подолання економічної кризи - "Політика в галузі якості" 4.02-6.24).

У 80-х роках ХХ ст.. Японія стала одним з найбільших світових інвесторів.

На сучасному етапі Японія посідає третє місце за економічним розвитком в світі, а за деякими позиціями – тримає першість в світовій економіці.

Вчитель. Якою же побачила Японію наша дослідницька група «Мандрівники»?

Учні презентують результати свого дослідження (презентація «Сучасна Японія», буклет «Путівник по сучасній Японії».)

4. Міжнародна політика Японії.

Вчитель. Ось ми і дісталися останнього пункту нашої подорожі «Зовнішня політика Японії». Результати свого дослідження презентує група учнів «Дипломати».

Виступ учня, робота по політичній карті світу.

Вчитель. Яким чином характеризуються відносини Японії та України?

Прогнозована відповідь:

Нині Україна не має значних економічних стосунків з Японією. Це пояснюється географічною віддаленістю та інвестиційною не привабливістю нашої країни. Проте обидві країни шукають шляхи зближення . Символічно, що перший свій візит, як президента Віктор Федорович Янукович здійснив у лютому 2011 року саме до Японії. Був підписаний документ про глобальну співпрацю, дослідницькі проекти в межах ЧАЕС, спільні угоди у вирішенні екологічних проблем. Закладено проекти з будівництва українських супутників і ракетносіїв для Японії. Співпрацюють країни на спільному підприємстві з виробництва автобусів «Богдан».

VI. Закріплення навчального матеріалу.

Тестування.

1. Визначте одну з причин японського економічного дива:

а) ліквідація монархії;

- б) ліквідація японських корпорацій;
- в) майже повна відсутність військових витрат.

2. Виберіть рису, не характерну для повоєнного розвитку Японії:

- а) виробництво мікроелектронної техніки;
- б) тісні зв'язки з СРСР;
- в) орієнтація на США.

3. Що відповідає Японії у 50-80-х роках?

- а) тісне економічне і військове співробітництво з США;
- б) країна входить до “ ядерного клубу ”;
- в) ведуча партія -ЛДП;
- г) держава – парламентська федеративна республіка;
- д) більш розвинута промисловість, ніж сільське господарство

4. Японія за формою правління:

- а) президентська республіка;
- б) абсолютна монархія;
- в) конституційна монархія

5. Коли було прийнято повоєнну конституцію Японії?

- а) 1946р.; б) 1947р.; в) 1951 р.

6. З якою країною Японія так і не уклала мирний договір:

- а) Китай; б) СРСР; в) США

VII. Оцінювання НДУ.

Вчитель. Перед Вами знаходяться таблиці оцінювання роботи на протязі всього уроку. Оцініть самостійно свій внесок у сьогоднішній наш урок.

Лист оцінювання

Вид діяльності	Актуалізація	Робота в групах	Мозковий штурм	Історичний диктант
Кіл-ть балів	Від 1 до 2	Від 1 до 4	Від 1 до 3	Від 0,5 до 3
Загальна оцінка				

VIII. Підсумок уроку. Рефлексія.

Японія- це країна, яка зуміла стати однією з найбільш розвинених країн світу, не втрачаючи при цьому своїх традицій. Вона зберігла своє власне обличчя і навіть змусила інші країни звернутися до її досягнень. І я, особисто, вважаю, що сьогодні ми з Вами зробили вдалу спробу у зближенні Сходу та Заходу.

Заповнення анкет рефлексії учнями.

IX. Домашнє завдання.

Опрацювати параграф 23, вивчити опорну схему та таблицю в зошиті, написати листа до друга “Мої особливі враження про Японію”

